

Thái Bình

Chủ nhật

SỐ 586
Chủ nhật
Ngày 24 - 3 - 2019

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI BÌNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN THÁI BÌNH

TÒA SOẠN:
13 LÝ THƯỜNG KIỆT - THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
ĐT: 0227.3731.308 - 0227.3733.958 - 0227.3735.544
BÁO THÁI BÌNH ĐIỆN TỬ: www.baothaibinh.com.vn
EMAIL: toasoan@baothaibinh.com.vn

ĐƯA NGHỊ QUYẾT CỦA ĐẢNG VÀO CUỘC SỐNG

Giải việt dã tranh cúp Báo Thái Bình lần thứ XXIV

Kỷ niệm 88 năm ngày thành lập Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh (26/3/1931 - 26/3/2019) và 73 năm ngày Thể thao Việt Nam (27/3/1946 - 27/3/2019), sáng ngày 23/3, Báo Thái Bình phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Sở Giáo dục và Đào tạo tổ chức giải việt dã tranh cúp Báo Thái Bình lần thứ XXIV năm 2019. Đồng chí Nguyễn Thị Linh, Tỉnh ủy viên, Phó Chủ tịch UBND tỉnh tới dự.

Giải việt dã tranh cúp Báo Thái Bình được tổ chức hàng năm nhằm động viên các tầng lớp nhân dân, đặc biệt là lực lượng thanh thiếu niên, nhi đồng tham gia luyện tập thể dục, thể thao, nâng cao sức khỏe; đồng thời, đây cũng là dịp tuyển chọn những vận động viên đạt thành tích cao để bồi dưỡng, đào tạo tham gia các giải đấu cấp quốc gia.

(Xem tiếp trang 8)

HOÀNG LANH - THÀNH TÂM

Ảnh 1: Đồng chí Nguyễn Thị Linh, Tỉnh ủy viên, Phó Chủ tịch UBND tỉnh tặng hoa chúc mừng. Ảnh 2: Các vận động viên xuất phát cự ly 5km nam thanh niên. Ảnh 3: Vận động viên Nguyễn Văn Dương về nhất cự ly 5km nam thanh niên. Ảnh 4: Vận động viên Nguyễn Thị Mỹ Thương về nhất cự ly 3km nữ thanh thiếu niên. Ảnh 5: Vận động viên Nguyễn Bá Mạnh về nhất cự ly 2km nam nhi đồng. Ảnh 6: Vận động viên Nguyễn Tiến Lộc về nhất cự ly 3km nam thiếu niên. Ảnh 7: Vận động viên Nguyễn Thị Yến về nhất cự ly 2km nữ nhi đồng.

Tăng trách nhiệm và hiệu quả chất vấn

■ NGUYỄN HÌNH - THU HIỀN

Kỳ 4: Việc đăng ký đất đai là bắt buộc với người sử dụng đất

Bộ phận tiếp nhận, giải quyết thủ tục về đất đai tại Trung tâm Hành chính công tỉnh.

Đại biểu Đào Đức Hưng (tổ Vũ Thư) chất vấn đồng chí Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường: Tại kỳ tiếp xúc cử tri trước kỳ họp thứ sáu HĐND tỉnh khóa XVI, cử tri có kiến nghị: Dự án hoàn thiện và hiện đại hóa hệ thống quản lý đất đai Việt Nam (VLAP) khởi động từ cuối năm 2008 đã hoàn thành trên địa bàn thành phố Thái Bình và 4 huyện: Kiến Xương, Quỳnh Phụ, Tiên Hải, Vũ Thư. Ngày 16/10/2015, Sở Tài nguyên và Môi trường đã tổng kết dự án nhưng thực tế hiện nay nhiều hộ dân vẫn chưa được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Xin hỏi đồng chí Giám đốc Sở về vấn đề này, đồng chí có giải pháp gì để tháo gỡ khó khăn, đẩy nhanh tiến độ cấp giấy chứng nhận cho người dân?

Trả lời nội dung này, đồng chí Nguyễn Xuân Khánh, Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường cho biết: Giai đoạn 2008 - 2015, Thái Bình triển khai thực hiện dự án VLAP tại 150 xã, phường, thị trấn thuộc các huyện: Kiến Xương, Quỳnh Phụ, Tiên Hải, Vũ Thư và thành phố Thái Bình. Kết quả, đã đo đạc, chỉnh lý bản đồ địa chính

86.677ha, đạt 54,6% diện tích đất tự nhiên toàn tỉnh. Tổ chức xét duyệt 546.723 hồ sơ đăng ký; cấp 369.243 giấy chứng nhận, đạt 86% theo kế hoạch; trong đó, đất ở 100.730 giấy, đất nông nghiệp 286.513 giấy, số hồ sơ còn lại không đủ điều kiện cấp giấy chứng nhận 177.480 hồ sơ. Cùng với đó, cơ sở dữ liệu địa chính được thực hiện ngay sau khi hoàn thành công tác đo đạc, đăng ký đất đai, mô hình cơ sở dữ liệu tập trung tại tỉnh được thiết kế và vận hành tại 8/8 huyện, thành phố.

Dự án VLAP đã tiến hành đo đạc lập bản đồ địa chính, tổ chức, hướng dẫn người sử dụng đất kê khai đăng ký cấp giấy chứng nhận đối với tất cả thửa đất đang sử dụng và chuyển cho UBND cấp xã tổ chức xét duyệt hồ sơ cấp giấy chứng nhận. Theo hiệp định ký kết giữa Ngân hàng Thế giới và Chính phủ Việt Nam, dự án kết thúc vào ngày 30/6/2015, đến thời điểm kết thúc dự án còn một số hồ sơ chưa được cấp giấy chứng nhận do các địa phương chưa hoàn thành việc xét duyệt hoặc đã xét duyệt chưa đủ điều kiện cấp giấy chứng nhận.

Theo đồng chí Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường: Có nhiều nguyên nhân dẫn đến việc chưa hoàn thành việc cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Trước hết, về nguồn gốc đất đai, hầu hết người sử dụng đất ở do ông cha để lại, không có giấy tờ về nguồn gốc sử dụng đất. Tại một số địa phương hiện không còn lưu được các tài liệu địa chính qua các thời kỳ. Trong thời gian thực hiện dự án, việc hoàn thành các thủ tục dân sự của người sử dụng đất như thừa kế, cho, tặng, phân chia tài sản của người sử dụng đất cũng rất chậm do gia đình có nhiều người đi làm ăn xa không có mặt tại địa phương. Một số trường hợp người sử dụng đất chưa hoàn thành nghĩa vụ tài chính với nhà nước theo quy định như lệ phí trước bạ đối với trường hợp cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất lần đầu, tiền sử dụng đất đối với trường hợp cấp đổi giấy chứng nhận có diện tích tăng so với giấy tờ về quyền sử dụng đất, đất được giao không đúng thẩm quyền những năm trước đây.

Đến nay, dự án VLAP đã kết thúc, do đó không thể tiếp tục cấp giấy chứng nhận

cho người sử dụng đất theo dự án. Mặt khác, theo quy định của Luật Đất đai năm 2013, việc đăng ký đất đai là bắt buộc đối với mọi người sử dụng đất khi có đủ điều kiện theo quy định. Do vậy, để đẩy nhanh tiến độ cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, trước hết cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động nhân dân tích cực tham gia thực hiện việc kê khai, lập hồ sơ cấp giấy chứng nhận: kê khai bổ sung hoàn thiện các thủ tục về thừa kế, cho, tặng, kê khai và thực hiện đầy đủ nghĩa vụ tài chính theo quy định để cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Sở Tài nguyên và Môi trường đã ban hành nhiều văn bản gửi UBND các huyện, thành phố để chỉ đạo các đơn vị liên quan rà soát, thông báo cho người sử dụng đất kê khai bổ sung hoàn thiện các thủ tục dân sự, hồ sơ kê khai nghĩa vụ tài chính để cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Đối với các hồ sơ đã kê khai đăng ký và tổ chức xét duyệt chưa đủ điều kiện cấp giấy chứng nhận khi thực hiện dự án VLAP nay đã hoàn thiện được hồ sơ đề nghị người sử dụng đất nộp hồ sơ tại trung tâm hành chính công cấp huyện để thực hiện cấp giấy chứng nhận thường xuyên theo quy định.

Về cải cách thủ tục hành chính, đến nay đã kiện toàn bộ máy văn phòng đăng ký đất đai một cấp, đây là đầu mối tổ chức thực hiện việc đăng ký, cấp giấy chứng nhận cho nhân dân. Sở Tài nguyên và Môi trường đã tham mưu UBND tỉnh ban hành quy chế phối hợp giữa các chi nhánh văn phòng đăng ký đất đai cấp huyện với các cơ quan, đơn vị liên quan và tham mưu UBND tỉnh ban hành bộ thủ tục hành chính theo quy định của Luật Đất đai năm 2013 theo hướng đơn giản, minh bạch, tạo thuận lợi cho người dân, công bố công khai tổ chức tiếp nhận, giải quyết thủ tục hành chính tại trung tâm hành chính công cấp huyện.

Về kinh phí phục vụ công tác cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất được thực hiện theo chủ trương tận dụng, tranh thủ nguồn vốn đầu tư từ trung ương để thực hiện công tác đo đạc lập bản đồ địa chính làm căn cứ để tổ chức thực hiện việc cấp giấy chứng nhận cho người sử dụng đất. Hiện toàn tỉnh còn 12 xã chưa có bản đồ địa chính chính quy đang sử dụng tài liệu 299. Sở Tài nguyên và Môi trường đã xây dựng nhiệm vụ và dự toán kinh phí thực hiện đo đạc lập bản đồ địa chính và đăng ký đất đai sử dụng nguồn kinh phí sự nghiệp đến năm 2020 đã được UBND tỉnh phê duyệt. Sở sẽ tham mưu tổ chức thực hiện nhiệm vụ và dự toán kinh phí đã được phê duyệt, giảm các khoản đóng góp của nhân dân khi có nhu cầu cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất.

(còn nữa)

Hầu hết nhà ở khu đô thị Trần Hưng Đạo (thành phố Thái Bình) đã được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất.

Những người bám chốt phòng dịch

■ KHẮC DUẤN

Lực lượng liên ngành tại chốt kiểm dịch động vật cầu Triều Dương (Hung Hà) kiểm tra phương tiện vận chuyển thức ăn chăn nuôi qua chốt.

Nếu diễn biến bệnh dịch tả lợn châu Phi vẫn còn phức tạp, những cán bộ đang làm việc tại các chốt kiểm dịch động vật trên địa bàn tỉnh vẫn phải bám chốt dài ngày. Dù khó khăn, vất vả nhưng họ đều vui vì đã góp phần phòng, chống bệnh dịch này để bảo đảm cho nghề chăn nuôi của tỉnh duy trì phát triển.

Đã hơn một tháng kể từ khi bệnh dịch tả lợn châu Phi phát sinh trên địa bàn tỉnh, anh Nguyễn Thanh Hải, cán bộ quản lý thị trường (QLTT) tỉnh phải gác mọi công việc gia đình ở thành phố Thái Bình để cùng với các anh em khác xuống trực kiểm soát tại chốt kiểm dịch động vật Triều Dương (Hung Hà). Đây là một trong những chốt huyết mạch của tỉnh vì lưu lượng người và phương tiện qua lại giữa Thái Bình và Hưng Yên có mật độ cao dẫn tới nguy cơ bệnh dịch tả lợn châu Phi xâm nhập, lây lan ra diện rộng nếu không được kiểm soát chặt chẽ. Anh Hải chia sẻ: Cả chốt có 8 cán bộ, chia làm hai ca trực luân phiên ngày và đêm. Những ngày qua, thời tiết mưa và lạnh, dù chưa có trụ sở để anh em nghỉ ngơi sau giờ làm việc nhưng ai cũng cố gắng khắc phục để thực hiện nhiệm vụ được UBND tỉnh giao. Cái khó của anh em ở đây là không có nơi ăn, nghỉ nên cả chốt phải đi dân vận bà con sinh sống gần chốt giúp đỡ. Người dân thương anh em cán bộ xa nhà, làm việc suốt ngày đêm vất vả nên nhiều người cho nước uống, cho mượn bếp để nấu ăn bảo đảm sức khỏe làm việc lâu dài.

Còn anh Trần Văn Trung, cán bộ Trung tâm Khuyến nông cho biết: Các cán bộ trực chốt kiểm dịch động vật vất vả nhất là về đêm. Chẳng những anh em không được ngủ mà còn phải căng mình làm việc, vì đêm đến là thời điểm những phương tiện chở động vật vi phạm quy định về kiểm dịch có thể lợi dụng để vận chuyển trái phép. Đường thông thoáng, hầu hết các chủ phương tiện đều chạy xe với tốc độ cao, ngoài khó khăn trong công tác phát hiện, kiểm tra, kiểm soát, anh em còn đối mặt với nguy hiểm tai nạn giao thông rình rập.

Nhiều cán bộ trực làm việc tại các chốt cầu Nghìn, Bến Hiệp (Quỳnh Phụ), Thái Hà (Hung Hà), Tân Đệ (Vũ Thư) cho biết, những người trực ca đêm thức trắng đã đành, những người được nghỉ để chuẩn bị thay ca cũng chẳng thể ngủ được phần

vì trời mưa phùn, gió rét lùa thông thốc, phần vì phương tiện giao thông, nhất là xe container chạy âm âm suốt đêm. Anh Dương Văn Phố, cán bộ QLTT trực chốt kiểm dịch động vật cầu Nghìn chia sẻ: Mất ngủ, đến sáng thay ca, mắt ai cũng đỏ hoe và cay xè.

Khó khăn, vất vả và cả nguy hiểm là thế, nhưng hơn 40 cán bộ đang làm việc tại các chốt kiểm dịch động vật của tỉnh cũng như hàng nghìn cán bộ trực các chốt kiểm dịch động vật cấp huyện, cấp xã trong tỉnh vẫn từng ngày nỗ lực vượt qua, không chút phân nản, duy trì hoạt động của các chốt bảo đảm 24/24 giờ. Những bữa cơm ăn vội, họ dành thời gian làm việc với quyết tâm kiểm soát chặt chẽ, không để người và phương tiện vận chuyển động vật, trong đó có lợn và sản phẩm từ lợn ở vùng có dịch đi ra ngoài và ngược lại. Tất cả phương tiện chở thức ăn chăn nuôi, lợn và động vật khác đủ điều kiện về kiểm dịch động vật, rõ nguồn gốc xuất xứ đi qua chốt đều

được kiểm tra và thực hiện phun hóa chất tiêu độc, khử trùng trước khi ra, vào địa bàn tỉnh. Đặc biệt, mỗi cán bộ trực chốt kiểm dịch động vật là một tuyên truyền viên phổ biến kiến thức cho các tổ chức, cá nhân hiểu rõ về mức độ nguy hiểm và nguy cơ lây lan bệnh dịch tả lợn châu Phi. Ông Vũ Minh Hải, Trạm trưởng Trạm kiểm dịch động vật cầu Nghìn, Trưởng chốt kiểm dịch động vật cầu Nghìn cho biết: Các chủ phương tiện, chủ hàng được yêu cầu dừng lại để kiểm tra tại chốt, chúng tôi đều hướng dẫn các biện pháp phòng, chống dịch; ký cam kết thực hiện nghiêm các quy định về vận chuyển, kinh doanh lợn, sản phẩm từ lợn đúng pháp luật nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho quá trình lưu thông, kinh doanh, tiêu thụ lợn, sản phẩm từ lợn trên địa bàn tỉnh và phòng ngừa dịch bệnh lây lan, diễn biến phức tạp.

Với tinh thần trách nhiệm cao độ của các cán bộ thực hiện nhiệm vụ tại chốt kiểm dịch động vật từ tỉnh tới cơ sở trong

gần 1 tháng qua, toàn tỉnh đã kiểm soát chặt chẽ việc vận chuyển lợn, sản phẩm từ lợn, thức ăn chăn nuôi ra vào tỉnh. Ông Nguyễn Văn Nghiên, Quyền cục trưởng, Cục QLTT tỉnh cho biết: Lực lượng QLTT phối hợp với các ngành tại 5 chốt kiểm dịch động vật của tỉnh tại các điểm yết hầu giao thông từ các tỉnh lân cận vào Thái Bình đã kiểm tra 362 phương tiện, phát hiện và xử lý 2 vụ, phạt tiền 7 triệu đồng và tiêu hủy 32 con lợn. Ngoài ra, các đội QLTT của Cục đã kiểm tra, phát hiện và xử lý 15 vụ vi phạm về vận chuyển, kinh doanh lợn trên địa bàn các huyện; tiêu hủy 5 con lợn, phạt tiền 57 triệu đồng.

Chính sự vào cuộc kịp thời, quyết liệt của các cơ quan chức năng và vai trò, trách nhiệm của mỗi cán bộ tham gia các chốt kiểm dịch động vật được phát huy đã giúp cho toàn tỉnh chủ động kiểm soát, hạn chế được tốc độ lây lan bệnh dịch tả lợn châu Phi và giảm thiệt hại kinh tế cho người chăn nuôi.

Chốt kiểm soát dịch bệnh xã An Vũ (Quỳnh Phụ).

Đúng ngày Thầy thuốc Việt Nam năm 2019, ông Nguyễn Dương An tặng tôi cuốn sách “Những người thầy áo trắng” viết về các điển hình tiên tiến trong phong trào thi đua yêu nước của ngành Y tế Thái Bình.

Đọc xong hơn 20 bài viết, cảm nhận của tôi là sự mộc mạc, chân thành trong từng câu viết nhưng lắng sâu trong đó là tình cảm tác giả dành cho ngành y cũng như sự trân trọng các y bác sĩ - những bông hoa đẹp trong vườn hoa thi đua yêu nước.

Thay cho lời nói đầu, ông Nguyễn Dương An viết “Đôi điều tản mạn về các thầy thuốc”, kể về cơ duyên dẫn đến sự ra đời của cuốn sách. Ông vốn là người đam mê với nghiệp viết và có mong muốn viết về ngành Y tế Thái Bình. Một lần, không may ông bị chấn thương gãy xương. Trong những ngày điều trị tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh và Bệnh viện Phục hồi chức năng, được các thầy thuốc tận tình chăm sóc và nhờ những “bàn tay vàng” mà ông đã bình phục. Từ những điều mắt thấy tai nghe, cảm nhận được tấm lòng nhân hậu của các thầy thuốc, ngay trên giường bệnh ông đã viết bài tri ân... Sau đó, trong quá trình đi thực tế đến các cơ sở khám chữa bệnh để gặp người hỏi việc, ở đâu ông cũng được các đơn vị, các thầy thuốc dành cho tình cảm ưu ái và sự giúp đỡ tận tình.

Phần đầu, cuốn sách đăng Thư của Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi hội nghị cán bộ y tế toàn quốc (tháng 2 năm 1955) cùng 12 điều y đức theo quy định của Bộ Y tế, 9 điều y huấn cách ngôn và 8 tội người thầy thuốc cần tránh của danh y Hải Thượng Lãn Ông Lê Hữu Trác (1720 - 1791). Những lời Chủ tịch Hồ Chí Minh dạy trong Thư như “phải thật thà, đoàn kết” vẫn còn vẹn nguyên giá trị, không chỉ riêng với đội ngũ cán bộ y tế mà với tất cả chúng ta hôm nay. Đọc hết 12 điều y đức, 9 điều y huấn cách ngôn và 8 tội người thầy thuốc cần tránh thì thấy nhiều nội dung ngành khác, người làm công tác khác cũng có thể áp dụng.

Trong các tấm gương tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến của ngành Y tế Thái Bình được giới thiệu trong cuốn sách, ở một vị trí trang trọng là bài viết về bác sĩ

Những điều trân quý từ một cuốn sách

■ HƯƠNG GIANG

Ông Nguyễn Dương An (người bên phải) giới thiệu cuốn sách “Những người thầy áo trắng”.

Phạm Nhất Định, cố Giám đốc Bệnh viện Đa khoa Vũ Thư. Bài viết là lời tưởng nhớ một con người có gần 45 năm công tác trong ngành y, sau khi về nghỉ chế độ lại tiếp tục gắn bó với công việc chữa bệnh cứu người; dù cuộc sống còn khó khăn nhưng bác sĩ Phạm Nhất Định vẫn dành một phần lương hưu và khoản thu nhập khác cho công tác xã hội, từ thiện, cứu giúp người nghèo khó. Nay dù đã về với tiên tổ nhưng những việc bác sĩ Phạm Nhất Định làm khi còn sống vẫn được nhiều người nhắc đến trong những câu chuyện kể, và những vần thơ ca ngợi, biết ơn ông thì vẫn còn đó:

“Tác phong đã nói giữ lời

Lòng vàng từ thiện giúp người khổ đau
Sống tình nghĩa, có trước sau
Không ham danh vọng, không cần vinh thân
Hết lòng vì nước vì dân
Sống như ông sống ngàn lần đáng yêu”.
(ông Đỗ Ngọc Trâm, nguyên cán bộ y tế);
“...Ông là thầy thuốc của dân
Lớn lên cháu nguyện ngàn lần theo ông”.

(cháu Phạm Trung Hiếu, học sinh thị trấn Vũ Thư được bác sĩ Phạm Nhất Định chữa bệnh).

Bài viết về bác sĩ Phạm Nhất Định không chỉ là lời tưởng nhớ một con người

giàu lòng nhân ái mà còn là sự khẳng định: Việc tốt, danh thơm sẽ được thế gian lưu truyền. Làm việc tốt để lưu lại danh thơm như bác sĩ Phạm Nhất Định không dễ nhưng cũng không khó, nếu chúng ta làm thì nhất định sẽ đạt được.

Qua cuốn sách “Những người thầy áo trắng”, ông Nguyễn Dương An giúp người đọc hình dung ra bức tranh ngành Y tế Thái Bình với nhiều gam màu tươi sáng. Ở đó có những tập thể, cá nhân luôn tận tâm, hết lòng vì người bệnh. Điều đáng nói là đến đơn vị, địa phương nào ông cũng tìm thấy vẻ đẹp, nét riêng có của họ để đưa vào bài viết của mình. Ông triu mến gọi Trung tâm Cấp cứu 115 Thái Bình là “binh chủng đặc thù”, ngợi ca Bệnh viện Đa khoa tỉnh giàu truyền thống, Bệnh viện Tâm thần Thái Bình là nơi ấm áp tình người, Bệnh viện Đa khoa Tiên Hải luôn đổi mới và phát triển, xã Việt Hùng (Vũ Thư) là điểm sáng y tế cơ sở... Bên cạnh đó, y đức ở Bệnh viện Đa khoa Vũ Thư, nét đẹp văn hóa ở Bệnh viện Điều dưỡng - Phục hồi chức năng, những bước tiến dài của Trường Cao đẳng Y tế Thái Bình, kết quả phong trào hiến máu cứu người... cũng được tác giả cuốn sách đề cập. Ông Nguyễn Dương An không quên nhắc đến những kết quả ngành Y tế Thái Bình đạt được khi tham gia chương trình xây dựng nông thôn mới, những thầy thuốc đạt giải cao tại các hội thi khoa học công nghệ và kỹ thuật, các danh hiệu thi đua, những phần thưởng cao quý Đảng, Nhà nước trao tặng các tập thể, cá nhân của ngành.

Từ cuốn sách đầu tiên “Thư từ quê lúa Thái Bình” đến “Những người thầy áo trắng” hôm nay, trong 20 năm, ông Nguyễn Dương An đã có cho mình 24 tên sách ngợi ca mảnh đất và con người Thái Bình với số lượng phát hành hơn 5 vạn bản. Không chỉ viết sách, ông còn có 60 năm viết báo không chuyên, đã được nhận nhiều giải thưởng báo chí, văn học của trung ương và địa phương.

Đam mê, sự bền bỉ với nghiệp viết của ông Nguyễn Dương An (nguyên Trưởng phòng Đầu tư, Sở Tài chính Thái Bình, năm nay tuổi đã 85) là điều những người cầm bút trẻ cần học tập.

HỘP THƯ BẠN ĐỌC

Tuần qua, Tòa soạn Báo Thái Bình tiếp tục nhận được nhiều tin, bài, ảnh, thơ, truyện ngắn, tản văn... của các cộng tác viên trong và ngoài tỉnh gửi về cộng tác với Báo Thái Bình, trong đó có các cộng tác viên tích cực như: Trúc Lành, Xuân Bình (Đài TTTT Hưng Hà); Vũ Đông (Đài TTTT Kiến Xương); Xuân Tiến, Lê Trung (Đài TTTT Vũ Thư); Trần Hiền (Đài TTTT Tiên Hải); Thành Đô, Văn Dũng (Bộ CHQS tỉnh); Văn Cường (Bộ đội Biên phòng tỉnh); Đỗ Lâm Hà (Thái Bình); Lê Anh Phong (Thành phố Hồ Chí Minh); Mai Mộng Tường, Trương Thị Kim Thúy (Đà Nẵng); Huỳnh Thị Quỳnh Nga (Tiền Giang); Nguyễn Thanh Hoàng (Cần Thơ); Trần Thị Kỳ Duyên (Sóc Trăng); Nguyễn Bích Nhân, Nguyễn Văn Danh (Phủ Yên); Phan Thành Minh (Đà Lạt); Nguyễn Thị Minh Thuận (Bạc Liêu); Lê Hứa Huyền Trân (Bình Định); Võ Ngọc (Ninh Bình); Lê Đình Tiến (Hưng Yên); Trần Thị Thùy Linh (Sóc Trăng)...

Phản ánh tình hình phòng, chống bệnh dịch tả lợn châu Phi tại các địa phương, cộng tác viên đài TTTT các huyện tiếp tục đưa tin hoạt động phát

hiện, quyết liệt xử lý bệnh dịch tả lợn châu Phi đối với đàn lợn nuôi tập trung và nhỏ lẻ trên địa bàn tỉnh. Chủ đề kinh tế, cộng tác viên Xuân Bình (Đài TTTT Hưng Hà) cho biết: Một số địa phương trong huyện Hưng Hà đã chú trọng mở rộng diện tích canh tác Ngưu tất cho thu nhập cao, góp phần nâng cao giá trị kinh tế trên đơn vị diện tích canh tác. Toàn huyện trồng được trên 100ha Ngưu tất, trong đó xã Thống Nhất chiếm phần lớn diện tích với trên 65ha. Diện tích còn lại phát triển rải rác ở một số địa phương khác như Đông Đô, Tây Đô, Văn Cẩm... Với giá thị trường hiện tại dao động từ 11.000 - 12.000 đồng/kg củ, người nông dân có thu nhập trên 8 triệu đồng, trừ chi phí thu lãi trên 6 triệu đồng/sào, cao hơn cấy lúa.

Cùng chủ đề kinh tế, các cộng tác viên Đài TTTT Vũ Thư có bài viết: Thanh niên Tân Lập thổi hồn cho nghề truyền thống, cho biết: “Trong khi nhiều bạn trẻ còn khá loay hoay khi chọn nghề để lập nghiệp, mưu sinh thì tại xã Tân Lập (Vũ Thư), nhiều thanh niên đã sớm ý thức gìn giữ và phát huy nghề truyền thống của cha ông là trồng và chăm sóc hoa, cây cảnh. Không chỉ thổi hồn cho nghề truyền thống, họ còn

có thể làm giàu mà không phải ly nông, ly hương. Nhiều thanh niên thu về hàng trăm triệu đồng/năm nhờ trồng, tạo dáng thế cho cây. Nghề này không chỉ mang lại hiệu quả kinh tế mà còn cải thiện diện mạo nông thôn với nhiều vườn cây đẹp. Sát cánh cùng đoàn viên trong quá trình lập thân, lập nghiệp, Đoàn Thanh niên xã đã tín chấp nguồn vốn 2 tỷ đồng của các ngân hàng cho đoàn viên vay phát triển kinh tế.

Chủ đề văn hóa - xã hội, nhân tháng thanh niên năm 2019, cộng tác viên Trần Hiền (Đài TTTT Tiên Hải) đưa tin: Đoàn Thanh niên xã Đông Trung phối hợp với Hiệp hội tóc Quang SEOUN tổ chức chương trình “Cây kéo nghĩa tình” gây quỹ từ thiện tặng trẻ em nghèo có hoàn cảnh khó khăn. Hơn 30 cây kéo vàng có kinh nghiệm từ Hiệp hội tóc Quang SEOUN đến từ các tỉnh trong cả nước và huyện Tiên Hải đã hội tụ về salon tóc Đất Lan, xã Đông Trung để cắt tóc, uốn, ép, nhuộm, chăm sóc tóc miễn phí cho nhân dân trong và ngoài xã. Đến đây, dù được làm các dịch vụ về tóc miễn phí, mọi người đều vui vẻ bỏ vào hòm từ thiện tùy tâm...

Nhân kỷ niệm 60 năm truyền thống Bộ đội Trường Sơn, cộng tác viên Đỗ Lâm Hà (thành phố Thái Bình) có bài viết: Từ khoảng lặng 60 năm ấy, Trường Sơn, bài báo viết: “Khoảng lặng tâm hồn 60 năm ấy của cựu chiến binh Bộ đội Trường Sơn quê lúa Thái Bình (19/5/1959 - 19/5/2019). Khoảng lặng tâm hồn trong chiến trường

máu lửa 16 năm (1959 - 1975), trong gian khó, thất lưng buộc bụng khôi phục kinh tế thời hậu chiến 10 năm (1975 - 1985), trong đổi mới và hội nhập quốc tế 34 năm (1985 - 2019). Từ ba khoảng thời gian sôi động cách mạng chưa từng có trong lịch sử đất nước..., các cựu chiến sĩ Trường Sơn quê lúa dành giây phút bình tâm ghi lại tiếng lòng mình bằng những trang thơ, trang văn của 60 năm lịch sử. Tôi rung rung xúc động đọc một tác phẩm văn học được viết ra từ tâm huyết những người cựu chiến binh Trường Sơn ngày ấy...”.

Ngoài các tin, bài, ảnh của các cộng tác viên gửi về Tòa soạn đã được sử dụng, số còn lại vẫn đang được nghiên cứu, sử dụng cho các chuyên mục, chuyên trang khác. Đề nghị các đồng chí cộng tác viên chú ý khai thác các tin bài về lĩnh vực kinh tế. Các đồng chí cộng tác viên và bạn đọc có tin, bài, ảnh gửi về Tòa soạn lưu ý, tin, bài cần có ảnh minh họa gửi kèm (từ 3 - 5 ảnh) theo nội dung để Tòa soạn tiện xác minh thông tin và sử dụng cho quá trình biên tập. Rất mong nhận được nhiều tin, bài, ảnh cộng tác của các đồng chí và các bạn qua địa chỉ Email: toasoan@baothaibinh.com.vn hoặc gửi trực tiếp qua địa chỉ: Báo Thái Bình, số 13, phố Lý Thường Kiệt, thành phố Thái Bình.

Trân trọng!

KÝ ỨC CÔNG PÔNG CHÀM

■ NHÂM XUÂN CHỨC

Nguyên Trợ lý Tuyên huấn, Cục Chính trị Quân đoàn 3

Bộ Tư lệnh Quân đoàn 3 giao nhiệm vụ cho Sư đoàn 320, Sư đoàn 10, Sư đoàn 31 và Sư đoàn 302 của Quân khu 7 tăng cường cho Quân đoàn trong chiến dịch; cùng các Lữ đoàn Công binh 7, Lữ đoàn Pháo binh 40, Trung đoàn 324 cùng Trung đoàn Thông tin 29, Lữ đoàn 273 tăng thiết giáp và đơn vị phối thuộc tổ chức trận tiến công vượt sông Mê Kông, đánh chiếm thị xã Công Pông Châm cùng các đơn vị đại quân ta đập tan mắt xích phòng ngự phía bắc Phnôm Pênh, mở cửa đánh vào thủ đô Phnôm Pênh.

Chiều ngày 4/1/1979, Bộ Tư lệnh Sư đoàn 320 do đồng chí Khuất Duy Tiến - Tư lệnh, đồng chí Đặng Ngọc Truy - Chính ủy nhận nhiệm vụ nhanh chóng triển khai đội hình xuống các trung đoàn, lữ đoàn, các đơn vị trực thuộc chuẩn bị cho lực lượng bộ đội tinh nhuệ vượt sông Mê Kông sang bờ tây đánh chiếm thị xã và sân bay Công Pông Châm; nghiên cứu kỹ trận địa phòng ngự dày đặc dọc bờ sông Mê Kông vào thị xã Công Pông Châm. Nơi đây địch cho hai sư đoàn Pôn Pốt phòng ngự kiên cố, tướng Xon Xen bộ trưởng quốc phòng trực tiếp chỉ huy. Sư đoàn 320 lúc này lực lượng phân tán, Trung đoàn 48 đang đánh địch dọc tuyến đường 15 về hướng nam thị xã Prây-veng còn lại Trung đoàn 64 và Trung đoàn 52, các đơn vị trực thuộc. Song Sư đoàn vẫn hạ quyết tâm dốc toàn bộ lực lượng tinh nhuệ, chạy đua với thời gian chuẩn bị cho trận quyết chiến.

Công tác tham mưu tác chiến, trinh sát đo đạc tỉ mỉ cho trận đánh, bí mật dâng cao đội hình chiến đấu, Trung đoàn 64, 52 ra cách bờ sông Mê Kông từ 1 - 3km. Quân ta thiết lập trận địa pháo 105mm, 85mm, cao xạ 57mm, 37mm, 4 xe tăng T54 chiếm lĩnh trận địa sát bờ sông, bảo đảm tầm bắn trúng mục tiêu. Tham mưu trưởng Quân đoàn - đồng chí Lê Minh, Tư lệnh Sư đoàn Khuất Duy Tiến cùng các đồng chí chỉ huy Trung đoàn 64 do đồng chí Vũ Cối - Trung đoàn trưởng ra tận bờ sông trực tiếp quan sát sự bố trí của đối phương. Các đồng chí cùng với cơ quan trinh sát đã tính toán các thông số kỹ thuật, định vị gần 500 công sự sát mép nước, bao bọc thị xã Công Pông Châm; chú ý cả đến dòng chảy đoạn bến

vượt qua sông rộng gần 1km, nước sông chảy mạnh. Từ thị xã Công Pông Châm đi đường số 6 lên phía bắc tới Poi Pét giáp biên giới Thái Lan, đường số 7 đi về phía đông tới huyện Mê Mút giáp Việt Nam. Đi ngược dòng sông Mê Kông lên phía bắc qua Krache tới nước Lào. Đi xuôi về phía nam gặp sông Tông Lê Sáp vào thủ đô Phnôm Pênh. Pôn Pốt lên-xari đã cho xây dựng kè đá cao, hố chiến đấu, hào giao thông, ụ súng, trận địa pháo, xe tăng, xe thiết giáp, quân Khơ-me trấn giữ các ngã ba, ngã tư đường phố, chúng muốn biến khúc sông Mê Kông thành dòng sông lửa để ngăn chặn đại quân ta. Căn cứ địa khá kiên cố của địch khiến ta gặp không ít khó khăn. Bộ Tư lệnh Sư đoàn đã lên kế hoạch tác chiến bằng 2 phương án vượt sông. Bí mật vượt sông đánh bất ngờ địch. Ta sử dụng Trung đoàn 52. Nếu vướng mắc quá khó khăn ta sử dụng Trung đoàn 64. Đồng chí Nguyễn Hữu Mão, Tham mưu trưởng Sư đoàn cùng xuống với đồng chí Vũ Cối trực tiếp chỉ huy. Đồng chí Tư lệnh Quân đoàn cùng bộ chỉ huy, các cục chính trị, tham mưu, hậu cần thấy sự cần thiết chuẩn bị cho trận đánh quyết liệt đã chi viện thêm vũ khí, vật chất, hậu cần cho Sư đoàn 320, tăng cường 18 xuống máy, 4 pháo 105mm, 6 pháo 155mm, 4 xe tăng T54, 4 xe tăng lội nước PT76, 4 khẩu cao xạ 57mm, 4 khẩu cao xạ 37mm. Chúng tôi trong Cục Chính trị Quân đoàn cũng xuống cùng Sư đoàn 320 bám sát, theo dõi, nắm tình hình, diễn biến trên các hướng của Sư đoàn 320, Sư đoàn 10, Sư đoàn 31, kịp thời báo cáo kết quả chiến đấu, động viên, cổ vũ tinh thần công tác tổ chức, công tác cán bộ, chiến sĩ tới tận Trung đoàn 28, Trung đoàn 64 và Trung đoàn 52, các chiến sĩ càng thêm dũng khí chiến đấu quyết tâm tiến công địch.

19 giờ ngày 5/1/1979, lệnh chiếm lĩnh trận địa bắt đầu, các đơn vị Lữ đoàn Công binh 7, cầu phà ở hai bên vượt cách nhau 1,8km đã hạ thủy an toàn. Xuống máy, ca nô, cầu phà, công việc đang diễn ra suôn sẻ nhưng đến 2 giờ sáng thì quân Pôn Pốt lại bí mật đưa một tiểu đoàn từ phía tây nam vượt sông sang định đánh ta, gặp Tiểu đoàn 1, cuộc chiến đấu diễn ra ác liệt. Tư lệnh Sư đoàn lệnh giữ vững trận địa, bảo vệ cho Tiểu đoàn 9 chuẩn bị vượt

sông đánh chiếm đầu cầu của địch, Trung đoàn 52 dùng Tiểu đoàn 6 dâng cao đội hình đánh thẳng vào lưng địch, bọn địch bị đánh bất ngờ, hoảng loạn bắn phá vây chạy dạt lên phía bắc, nhiều tốp nhảy xuống sông Mê Kông, hai bên quần nhau đạn nổ ngút trời, máu chảy loang cả dòng sông. Đến 4 giờ 30 phút, giờ G đã điểm, Trung đoàn 64 cho Tiểu đoàn 9 vượt sông, 9 xuống máy chờ bộ đội vượt sông, chừng 1/3 đoạn sông thì địch phát hiện đã bắn trả quyết liệt, khúc sông nổi sóng. Trong vòng 15 phút, 6 xuống máy của ta bị trúng đạn, nhiều cán bộ, chiến sĩ của Tiểu đoàn 9 đã anh dũng hy sinh. Hỏa lực của địch đan chặt mặt sông. Việc bí mật vượt sông không còn, Tư lệnh Quân đoàn Kim Tuấn lệnh thực hiện phương án 2. 5 giờ 30 phút, các trận địa pháo 155mm của Quân đoàn bắn cầu vồng vào thẳng trung tâm thị xã, các trận địa pháo của Sư đoàn bắn thẳng đồng loạt như pháo 105mm, 85mm, 57mm, 37mm, đạn nổ rền vang chụp xuống gần 500 công sự địch bên bờ tây thị xã, xe tăng T54 cũng tiến ra bờ sông dùng pháo 100mm bắn áp chế mục tiêu địch. Rất hiệu quả, 2 ca nô lớn của chúng bị bắn cháy ngay từ loạt đạn đầu. Hàng trăm tên địch bị tiêu diệt. Cả thị xã Công Pông Châm ngập trong biển lửa, kho xăng bị bốc cháy. Bộ tham mưu và tướng Xon Xen hoảng loạn. Hơn 20 phút đạn pháo của ta dồn dập trùm xuống hệ thống phòng ngự của địch. Đến 6 giờ 30 phút, các cuộc vượt sông bằng xuống cao tốc công binh Lữ đoàn 7 lao xuống ghép phà chở binh khí kỹ thuật và đại quân qua sông.

Tướng Xon Xen và bọn chỉ huy lính hò nhau đánh trả. Chúng tiếp tục huy động pháo 85mm DKZ, 12,7mm, đại liên, súng cối bắn như đổ lửa hòng không cho đại quân ta qua sông. Song chúng đã lầm, dù mặt sông lại oằn lên khói lửa đạn mịt mù, Đại đội trưởng Nguyễn Đức Thại chỉ huy đơn vị tiêu diệt các hỏa lực còn mạnh của địch. Tiểu đoàn phó Nguyễn Văn Điều bị thương, xuống máy bị bắn thủng nhưng anh vẫn chỉ huy chiến sĩ tăng tốc xông lên. Xuống máy vừa cập bến, các chiến sĩ đã lao lên, những chùm lửa đạn đỏ rực các công sự, đoạn hào của địch. Xuống thứ nhất bị trúng đạn, binh nhất Vũ Mạnh Tuấn cởi phẳng áo bịt lỗ thủng xuống máy, xuống

cao tốc đã băng qua lửa đạn cập bến vượt. Ta và địch quần nhau ác liệt, người trước ngã người sau xốc tới, giành giật nhau từng chiếc hầm, đoạn hào. Có những tên ngoan cố lựa thế xoay khẩu súng 12,7mm và có tên đã nạp đạn vào DKZ. Nhưng chúng chưa kịp phát hỏa thì bị hàng chục chớp lửa đạn tiêu diệt. Các xuống máy khác ô ạt xô bờ. Các chiến sĩ của ta xông lên, dưới sự chỉ huy của Trung đội trưởng Nguyễn Ngọc Phương lựa vật cây che khuất đánh chiếm từng gò đất, gốc cây. Một khẩu đại liên của địch lợi dụng thân cây thốt nốt đổ bắn cây cả đoạn trước mặt trung đội. Hai chiến sĩ hy sinh tay vẫn nắm chặt cây súng, trung đội bị chững lại. Thấy vậy, hạ sĩ Đinh Xuân Khoa xách khẩu B40 nhanh như chớp bám vật cỏ thấp, bò sang trái. Hạ sĩ Nguyễn Đình Phùng dùng khẩu RPD bắn thu hút địch. Khoa bò gần tới khẩu đại liên - nòng súng chìa vào khẩu đại liên - mục tiêu thì bất ngờ bị một quả M79 nổ cạnh. Trán Khoa tóa máu, anh đứng bật dậy bóp cò: Đạn B40 đã trum lên khẩu đại liên. Mục tiêu bị diệt. Nguyễn Đức Thại, Nguyễn Ngọc Phương chỉ huy cùng đồng đội xông lên đánh tiếp các hỏa điểm khác. Tiểu đoàn phó Nguyễn Văn Điều bị thương vẫn chỉ huy hai trung đội đánh địch bật khỏi các vị trí cố thủ. Đại quân ta vượt qua sông, thêm ca nô, thuyền máy, phà tự hành chở pháo, đạn, gạo, thực phẩm, thuốc men... Đại quân tràn vào thị xã Công Pông Châm.

Sau 30 phút chiến đấu, Đại đội 3 chiếm lĩnh công sự vành ngoài trong hệ thống phòng thủ của tướng Xon Xen. Đại đội xe tăng lội nước PT76 triển khai đội hình chi viện cho đơn vị bộ binh tiến lên. Trước sức mạnh tiến công như vũ bão, Lữ đoàn Công binh 7, Lữ đoàn Công binh 249 đã ghép phà thành công đưa đại quân áp đảo tiêu diệt gần một sư đoàn của tướng Xon Xen ở Công Pông Châm. Đến 10 giờ ngày 6/1/1979, "cánh cửa thép" phía bắc vào thủ đô Phnôm Pênh đã được khai thông, Trung đoàn 28 thuộc Sư đoàn 10 đã vượt qua bến phà khẩn trương bằng ca nô, thuyền máy, phà tự hành chuyển 120 xe pháo sang bờ tây sông Mê Kông. Cuộc chiến đấu diễn ra ác liệt, giành giật nhau từng ngã tư đường phố. Không quân ta lúc này cũng liên tục ném bom bắn phá ngăn chặn lực lượng tháo lui của địch. Tướng Xon Xen cùng hơn một sư đoàn hoảng loạn vỡ trận tháo chạy.

Trận quyết chiến chiến lược của Quân đoàn 3, Sư đoàn 320 kiên cường, anh dũng, sáng tạo giành thắng lợi vẻ vang. 11 giờ 30 phút ngày 7/1/1979, thủ đô Phnôm Pênh đã được hoàn toàn giải phóng. Lá cờ năm ngọn tháp vàng tung bay trên cột cờ hoàng cung chấm dứt chế độ diệt chủng Pôn Pốt - Iêng-xari.

Trận tiến công Công Pông Châm giành thắng lợi, ta đã tiêu diệt và loại khỏi vòng chiến đấu 2 sư đoàn do tướng Xon Xen, bộ trưởng quốc phòng Khơ-me đồ chỉ huy, thu hàng trăm xe các loại, phá hủy nhiều xe tăng, xe bọc thép của địch, thu hàng nghìn súng, giải phóng thị xã Công Pông Châm - một mắt xích quan trọng. Xe tăng, xe bọc thép và đại quân ta cùng pháo binh đi lên đánh chiếm Công Pông Thom, lên Xiêm Riệp đánh chiếm và bảo vệ Ăng Co Vát, Ăng Co Thom, Bát Đom Boong.

Thắng lợi Công Pông Châm là thắng lợi của Quân đoàn 3, Sư đoàn 320, là thắng lợi của công tác tư tưởng, công tác tổ chức và công tác cán bộ giữ nghiêm kỷ luật đoàn kết hiệp đồng chiến đấu cao; đã nêu cao tinh thần quốc tế cao cả. Các trận đánh diễn ra mưu trí, sáng tạo, dũng cảm. Tinh thần chủ động tiến công địch của cán bộ, chiến sĩ. Ấn tượng và những kỷ niệm nhớ nhất mà tôi tham dự cùng với cán bộ, chiến sĩ Quân đoàn bộ, Cục Chính trị, Phòng Tuyên huấn Quân đoàn 3 là trận tiến công Công Pông Châm.

Ngả nghiêng đất trời

■ QUANG VIỆN

Ngắm nhìn 24 chàng trai trẻ, khỏe (phu kiệu) vai đỡ 3 kiệu thánh (Song Loan, Long Đình và Kiệu Lễ) chạy băng băng trên đường làng, băng qua quãng đồng ngập nước đang kỳ đổ ải, lao xuống ao, hồ, lạch sông ngâm mình trong nước lạnh nhiều giờ để rước kiệu... dòng người trẩy hội hòa quyện trong âm thanh của trống, thanh la, nạo bạt, chũm chọe khiến ai cũng có cảm giác lâng lâng khi kiệu quay nghiêng ngả đất trời trong lễ hội làng Thọ Lộc, xã Minh Khai, huyện Vũ Thư được tổ chức mỗi năm một lần vào dịp năm mới, xuân về để tưởng nhớ công đức thiên sư Từ Đạo Hạnh.

Nghi lễ ba kiệu (Song Loan, Long Đình và Kiệu Lễ) bay trên sông nước mà truyền ngôn cho rằng các “ngài” trút bỏ bụi trần trước khi vào chùa.

Trải bao thăng trầm biến cố nhưng làng Thọ Lộc, xã Minh Khai, huyện Vũ Thư vẫn duy trì nét đẹp văn hóa của hội làng, đặc biệt là lễ rước kiệu quay đóc đáo trong khi một số làng của tỉnh ta lễ hội đã lùi xa vào dĩ vãng. Một số làng khác người dân đang nỗ lực phục dựng lễ hội truyền thống từ các nguồn tư liệu cổ hoặc từ trí nhớ của những bậc cao niên... có làng nghi lễ được nhân dân “sáng tạo” mới hoặc du nhập về nhằm khôi phục lễ hội. Sự trở lại của lễ hội làng trong cuộc sống thời “bốn chám không” nói chung và phong trào xây dựng nông thôn mới của tỉnh ta đang có chuyển biến tích cực không hẳn phục dựng lại nét cổ xưa và cũng không trùng lặp, giống nhau đơn thuần, lễ hội làng ngày nay mang hơi thở của cuộc sống hiện đại có nhiều nét mới cân bằng giữa bảo tồn lễ hội, lễ hội truyền thống với thương mại hóa, giữa đời sống tâm linh gắn với lễ hội cùng lợi ích mà lễ hội mang lại cho cộng đồng về giá trị tinh thần... Sự phục hồi của lễ hội truyền thống nói chung và lễ hội làng Thọ Lộc với nghi lễ rước kiệu quay đóc đáo trong đời sống dân sinh đương đại thực sự trở thành một hiện tượng văn hóa đa nghĩa, đa chiều và đa góc nhìn.

Có nhiều góc nhìn và cách giải thích đa chiều về hiện tượng “kiệu quay”, “kiệu bay” trong lễ hội làng Thọ Lộc. Ông Nguyễn Minh Lê, cựu giáo chức làng Thọ Lộc cho biết: Dòng họ Nguyễn làng Thọ Lộc vốn là dòng họ đến sinh cơ, lập nghiệp rất sớm ở đất Thọ Lộc. Nguồn gốc dòng họ từ Thọ Lộc (Thanh Hóa) di cư về đây mấy trăm năm trước nên mang theo tên đất đặt cho tên làng. Trong suốt hành trình lễ hội của làng, dòng họ có đóng góp lớn trong việc lập đội tế và tuyển chọn huấn luyện phu kiệu và luôn có người trong dòng tộc làm chủ hội. Mỗi dịp xuân về làng Thọ Lộc lại

mở hội tưởng nhớ công đức tiên nhân đối với dân làng. Lễ hội có tục rước kiệu thánh từ làng ra chùa (thường gọi là chùa Múa hay Phượng Vũ), theo lời thuật của các bậc cao niên trong làng, kiệu rước trên đường từ làng ra chùa nhiều khi kiệu thánh “bay” qua các ao làng, lướt trên mặt nước qua khúc sông đầu làng, kiệu và người rước kiệu đang trên đường đi bỗng “bay xuống nước”, quay tròn trên mặt nước, xô dạt vào nhau, lúc chụm lại, lúc tỏa ra. Trên hai bờ sông hàng trăm người đứng chen chúc nhau xem “thánh múa”, tiếng trống, tiếng thanh la, mõ lộn, chũm chọe dồn dập, thổi thúc... Kiệu đang xoay tròn dưới nước bỗng dung lao lên đường, bay xuống ruộng nước, các phu kiệu đỡ kiệu chạy rất nhanh qua cánh đồng vừa đổ ải ngập đầy nước, phu kiệu bước cao, bước thấp mà kiệu không đổ, phu kiệu cũng không hề vấp ngã, trượt chân hay dẫm phải đinh, mảnh chai... Cao trào “kiệu thánh” quay nghiêng ngả, bay trên mặt nước trước sự chứng kiến của đông đảo du khách thập phương và dân làng. Các bậc cao niên trong làng còn kể rằng kiệu rước di chuyển bình thường trên đường đột nhiên phu kiệu không ai bảo ai chạy rất nhanh, có người khẳng định nhìn thấy chân phu kiệu không chạm mặt đất và đoán rằng “thánh nhập” kiệu nên kiệu bay trên mặt đất dân làng gọi đó là “kiệu bay”. Nhiều nhà nghiên cứu văn hóa dân gian cho rằng đây là hiện tượng văn hóa tâm linh có từ lâu đời và thường xảy ra ở lễ hội làng đầu xuân và không ai khẳng định được đâu là câu trả lời đúng hay sai mà chỉ đưa ra các giả thuyết. Từ nghi thức rước kiệu quay của làng Thọ Lộc cho thấy lễ hội nói chung và lễ hội làng Thọ Lộc nói riêng đều xuất phát từ nhu cầu thực hành tín ngưỡng dân gian ngày càng trở nên cần thiết trong đời sống thụ hưởng văn hóa của cộng đồng dân cư

gắn với lễ hội nông nghiệp, lễ hội trình nghề và đặc biệt vấn đề tam nông “nông nghiệp, nông thôn và nông dân”. Lễ hội truyền thống được phục hồi ở nhiều làng quê, nhiều vùng miền trong tỉnh tạo nên xu hướng và là nhu cầu xã hội không thể phủ nhận trong bức tranh đa văn hóa hiện nay. Ông Nguyễn Minh Lê cho biết thêm: Làng Thọ Lộc xưa có 5 giáp, theo lệ làng, mỗi giáp để một mẫu ruộng nuôi lợn hồng (lợn nuôi để tế thánh), nhà nào đến phiên nuôi lợn hồng thì mọi việc làm ăn đều phải “chững” lại dành thời gian chăm “ông lợn”. Ngày làng mở hội, các gia đình được giao chăm “ông lợn” sẽ đưa ông ra tắm cho sạch sẽ sau đó cho ông lợn vào cũi, “cờ rong, trống mõ” rước ông ra đình dự thi. Thi xong các giáp đem về “hóa kiếp” ông lợn để tế thánh. Lễ hội làng Thọ Lộc còn lưu giữ được nhiều nét đẹp văn hóa trong đó có trò thi đấu vật tự do. Hội thi vật tự do làng Thọ Lộc thu hút nhiều đô vật từ các xã trong vùng và cả đô vật tỉnh ngoài đến dự. Ngoài giải nhất, nhì, ba trao tặng cho các đô vật thắng cuộc, ban tổ chức hội thi còn trao cho các đô vật thắng cuộc các danh hiệu: “chép vàng”, “voi xô”, “ngựa hồng”... để biểu thị tinh thần thượng võ. Hội làng Thọ Lộc tổ chức vào dịp đầu xuân khi tiết trời sang xuân còn dư âm của không khí lạnh và có thể gặp lại cảnh “Giêng Hai mưa phùn, gió bắc” nhưng không năm nào làng bỏ lệ rước kiệu và kiệu bay trên sông. Có năm nhiệt độ xuống thấp 8 - 10°C nhưng không một phu kiệu nào bỏ cuộc vì mệt, vì rét. Các bậc cao niên trong làng cho rằng các phu kiệu đã được “Thánh phù hộ”. Đoàn rước kiệu thu hút rất đông du khách thập phương có đủ các lứa tuổi. Kiệu rước có 3 kiệu là Song Loan, Long Đình, Kiệu Lễ. Đoàn rước đủ cờ, trống, dàn nhạc tế rước. Kiệu được rước từ đình làng ra chùa làng (ở ngoài đồng), đoàn rước đi qua đoạn

Ông Nguyễn Văn Lợn, trưởng tộc họ Nguyễn, làng Thọ Lộc, xã Minh Khai, huyện Vũ Thư

Dòng tộc họ Nguyễn được dân làng ghi nhận có công lao đóng góp lớn cho việc duy trì và phát triển lễ hội làng Thọ Lộc mà đặc trưng nổi bật trong lễ hội là rước kiệu quay. Dòng

tộc họ Nguyễn có công thành lập đội tế nam quan, nữ quan; tuyển chọn và bồi dưỡng phu kiệu và luôn có người trong họ đảm nhiệm vai chủ hội.

Ông Nguyễn Minh Lê, cựu giáo chức làng Thọ Lộc, xã Minh Khai, huyện Vũ Thư

Lễ hội làng Thọ Lộc được tổ chức hàng năm vào dịp xuân mới để tưởng nhớ công ơn của các vị thành hoàng làng và thiên sư Từ Đạo Hạnh có công giúp dân trị thủy, dựng làng. Kiệu

quay dưới nước, phu kiệu ngâm mình xuống ao, kiệu băng qua cánh đồng... có thể là tích đánh đuổi giặc xâm lăng hoặc hành động giúp dân làng của thiên sư.

Ông Nguyễn Văn Tuynh, làng Thọ Lộc, xã Minh Khai, huyện Vũ Thư

Tục rước kiệu và kiệu bay, kiệu quay trên sông nước có những chi tiết huyền bí, được “thần thánh hóa” song từ lâu nghi lễ này đã đi vào đời sống tâm linh của người dân Thọ Lộc.

Hội rước kiệu quay là một sinh hoạt văn hóa dân gian đậm chất văn hóa không chỉ với dân làng Thọ Lộc mà với cả dân các làng trong vùng.

đường dài khoảng 2km. Trên đoạn đường rước thánh, nhiều khi kiệu dừng hẳn lại, chân phu kiệu đồng loạt quỳ xuống đất, vai vấp đỡ kiệu, du khách cùng dân làng theo đoàn rước phải chấp tay khấn vái... đến khi tiếng trống, tiếng thanh la... dồn dập nổi lên, các phu kiệu mới đỡ kiệu đứng thẳng lên và kiệu tiếp tục di chuyển. Khi kiệu ra khỏi làng đến dòng sông đầu làng vốn là nơi các “ngài” trút bỏ bụi trần, lúc đó kiệu quay nghiêng ngả và thánh “bay” xuống dòng sông, kiệu lại quay tròn trên mặt nước, tiếng trống, tiếng thanh la... lại dập dồn thổi thúc, kiệu lại càng quay nhanh hơn nhưng dịch chuyển chậm chạp về phía chùa làng.

Đoạn sông không dài nhưng kiệu thánh “bay” rồi “múa” trên sông nước nghiêng ngả cả đất trời trong khoảng thời gian hai tiếng (từ khoảng 9 giờ sáng cho đến chính Ngọ (12 giờ trưa) mới vượt qua đoạn sông, khi các “ngài” đã tẩy sạch bụi trần, kiệu được rước lên bờ di chuyển về chùa. Từ nghi lễ rước kiệu bay, kiệu quay trong lễ hội làng Thọ Lộc cho thấy nhiều nghi lễ cổ đã được người dân gìn giữ, thực hành trong lễ hội với sự hồn nhiên mong muốn đặt niềm tin “kéo” thần, thánh... về gần với cuộc sống đời thường. Xét cho cùng đó cũng là những nhu cầu hết sức đời thường của người dân.

PHÁO ĐÀI ĐỒNG BẰNG

■ BÚT NGŨ
Thành phố Thái Bình

Tuyên đứng tựa tường đình một lúc rồi lảng ra ngoài, mặc ông Chính hội ý với Cụ.

Thấy Tuyên ra, ông cụ Nghệ bước lại nắm lấy cánh tay, ghé tai thì thầm nói nhỏ điều gì. Ngay lúc ấy, bà Sen ở đâu bước lại gần, vẻ chờ đợi. Tiếp đấy là Chuyển, ông Soạn... Họ xúm xít quanh Tuyên, bàn bạc việc gì, vừa nghiêm túc, vừa thân mật. Ông Chính liếc lại chỗ Tuyên rồi quay mặt đi, quên cả câu chuyện đang nói với Cụ... Ông nhớ cách đây mấy tháng, cán bộ các đoàn thể thường quán quýt bên ông. người xin ý kiến, người hỏi chủ trương. Bây giờ họ lại quán quýt bên Tuyên... Ông cảm thấy mình bị mất một cái gì quý giá... Ông ngồi xuống bậc đá ở cửa đình nghĩ ngợi. Nhớ lại cái hồi cách mạng mới thành công. Tuyên là canh điền nhà chánh Củng, ông đã là chánh tự vệ xã. Ông dạy Tuyên tập bước một... hai... Tuyên chưa biết chữ, ông dạy Tuyên học. Tuyên chịu khó, việc giao đến đâu làm gióc đến đấy. Thế là anh em tin, bầu vào chấp hành rồi làm bí thư chi đoàn... Đồng chí Thế mền Tuyên, giao việc kèm cặp cho Tuyên làm. Việc gì Tuyên cũng chỉ bỡ ngỡ lúc đầu, sau quen dần, làm được...

Ông Chính cũng thích cái tác phong tay chém vai vác của Tuyên. Ông diu đất Tuyên như diu đất Chuyển... Năm ngoái, đập một cái, đồng chí Thế đến nhà ông, khê khà uống nước chè tươi, bàn mấy công việc trước mắt, nói chuyện linh tinh... Cuối cùng, đồng chí đi vào việc chính:

- Tôi sắp phải xa các anh đây!

Ông Chính nhìn đồng chí Thế như muốn hỏi lại cho rõ.

- Tôi được trên điều đi!

- Anh lên huyện?

- Một là lên huyện. Hai là đi dự lớp tổng phản công.

Ông Chính cúi xuống, xách tích rót thêm vào mấy cái chén đã đầy nước... Đột ngột thật. Anh Thế đi... Cả xã có một đảng viên tiên khởi nghĩa, quen công việc, làm trụ cột cho anh em dựa, mà lại đi... ông Chính thấy tiếc và lo:

- Anh đi thì... chúng tôi ở nhà làm ăn thế nào được?

Thế cười:

- Làm được chứ! Cách mạng đã mấy năm rồi. Anh em ta ít nhiều đều được rèn luyện. Khó gì bằng cái hồi mới giành chính quyền, cánh ta ai cũng non choẹt, thế mà vừa học vừa làm, đứng vững được

đến giờ. Cứ nghĩ lại cái đạn ấy mà tôi tin từ nay về sau...

"Thật đấy! - Ông Chính đồng ý với đồng chí Thế - Cốt là có Đảng chỉ đường. Việc khó thì vừa học vừa làm. Ngẫm như mình, một anh thợ rèn, quay búa chai tay, theo cách mạng, làm ba bốn công tác, tuy có sai sót này nọ nhưng cuối cùng việc nào cũng làm được. Xã này, phong trào mọi mặt vào loại khá..."

- Bao giờ anh đi?... Chính thức chưa?... Huyện làm gấp thế thì xã bị động quá. Còn để cho anh em chuẩn bị chứ! ông Chính phân nản.

- Công việc thời chiến. Nay gọi, mai đi là thường... mà nói vậy thôi, huyện đã chuẩn bị tư tưởng cho tôi từ năm ngoái. Tôi đã sẵn sàng nên cũng không đột ngột. Nhất là công việc ở nhà, tôi đã có ý thu xếp, để cất bước ra đi được nhẹ nhõm.

Ông Chính lắng nghe, tay xoa xoa đầu gối cho khỏi rời... Đồng chí Thế nói công việc ở nhà, tức là nói về sự phân công cán bộ đấy. Ông Chính nhớ mang máng hồi đầu năm nay, sắp bầu Hội đồng nhân dân xã, Cụ tí tê nói với ông: "Tôi nghe... hình như đồng chí Thế lên huyện. Anh em dư luận đưa bác lên thay". Lúc ấy chưa biết thế nào, ông gặt phát: "Đồn quanh đấy, không phải đâu". Bây giờ đồng chí Thế đi thật. "Chắc là mình phải thay anh ấy.

Việc khó đấy. Làm chủ tịch cũng khó, nhưng còn có bí thư để dựa dẫm. Làm bí thư thì dựa dẫm vào ai. Như ông tướng cầm quân, thắng bại là trách nhiệm ở mình... Khó! Nhưng phải gánh vác thôi. Xã này anh Thế đi thì đến mình chứ ai?".

- Ông Chính bưng chén nước nguội lên môi chíp chíp tí một như chíp nước sôi.

Đồng chí Thế nhìn ông Chính. Cái nhìn đần đờ, e dè... Đồng chí nói giọng trầm trầm như phát ra từ đáy lòng:

- Nói là tôi thu xếp, nhưng có sự chỉ đạo của tổ chức. Hôm nay tâm sự kỹ một chút trước khi anh em mình xa nhau.

- Vâng, anh cứ nói.

- Tôi với anh, chỗ đồng niên đồng tuế, tôi nói thành thực. Trước cách mạng, anh chỉ là tay thợ rèn, tôi chỉ là anh giáo gõ đầu trẻ. Bây giờ chúng mình gánh vác công việc của cả một xã. Công tác chính quyền, công tác Đảng, quan trọng cả... - Đồng chí Thế nhấp chút nước cho khỏi se giọng - Nay mai tôi đi. Thế tất phải có người thay. Tổ chức đã cân nhắc cẩn thận, thấy số anh em kế cận hiện nay còn anh và anh Tuyên...

Ông Chính cúi đầu xuống, ngón tay trở gãi gãi cánh mũi.

-...Anh thì từng trải hơn, tuổi đời, tuổi Đảng nhiều hơn, công tác chính quyền, anh quen hơn... Đây là ưu thế của anh.

Tuyên thì xốc vác, miệng nói tay làm, công tác đoàn thể cũng có kinh nghiệm... Mỗi người đều có mặt mạnh, mặt yếu. Tôi xin nói thành thực... Anh đã luống tuổi. Rồi đây có những việc miệng nói mà tay không làm được. Biết đâu giặc chẳng đến đây. Cái việc đánh giặc cần phải lăn lộn sâu sát, đòi hỏi cán bộ phải trẻ, khỏe. Còn Tuyên, Tuyên có cái yếu là văn hóa kém, kinh nghiệm lãnh đạo chưa nhiều. Nhưng được cái anh ấy trẻ, khỏe, giao việc gì cũng tìm cách học hỏi làm bằng được... Cánh trẻ họ có ưu thế hơn cánh mình ở chỗ ấy, phải không anh?

- Vâng.

Đồng chí Thế nhìn ông Chính, ánh mắt vui vui... Thế vui vì ông Chính lắng nghe sự phân tích khách quan, có tình có lý của mình.

- Tôi đi, huyện cũng không muốn xã mình có hai cán bộ chủ chốt đều mới, đều bỡ ngỡ trước nhiệm vụ được giao. Vì vậy, có lẽ anh cứ làm nhiệm vụ cũ cho quen công quen việc. Còn anh Tuyên, bồi dưỡng sát sao để anh ấy nhanh chóng gánh vác được nhiệm vụ bí thư...

Nghe đến đây, ông Chính như người bước hẫng. Trong ngực ông như có con tôm chộn rộn nhậy. Ông lật lật, giở giở những trang sổ tay...

- Anh đã ít nhiều có công diu đất Tuyên - Đồng chí Thế tiếp - Từ một tay canh điền mù chữ đi lên, chắc anh sẽ giúp đỡ Tuyên làm được nhiệm vụ mới. Các đồng chí tổ chức huyện nói vậy. Tôi cũng tin như vậy.

Ông Chính thôi lật lật những trang giấy. Mắt ông nhìn lên mái nhà... Thật thế, ông đã diu đất Tuyên. Chỉ cần huyện biết cho điều ấy. Còn cái việc phân công, ông muốn hay không cũng chẳng được. Phải tùy thuộc vào sự lãnh đạo của Đảng, vào sự tín nhiệm của chi bộ... ông đã nhiều tuổi, nhận việc lớn thì phải làm nhiều, ông chả cay cú gì, chả đòi hỏi gì. Chỉ cần cấp trên nhìn nhận cho khách quan...

Thế rồi mấy ngày sau, chi bộ Nguyễn Xá họp bầu chi ủy. Ông Chính biết chắc chắn Tuyên trúng cử nhưng vẫn không bỏ phiếu cho Tuyên. "Để cậu ta được số phiếu vừa phải, đủ trúng cử là được. Được nhiều phiếu, cậu ta dễ sinh chủ quan". Chi bộ hơn sáu chục đảng viên, Tuyên được năm chục phiếu, rồi được bầu làm bí thư.

Ảnh minh họa

(còn nữa)

GIẢI VIỆT DÃ TRANH CÚP BÁO THÁI BÌNH LẦN THỨ XXIV

(Tiếp theo trang 1)

Các đồng chí: Trương Thị Hồng Hạnh, Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch; Hoàng Minh Sơn, Phó Tổng biên tập Báo Thái Bình trao giải nhất, nhì, ba và cúp vô địch cho đội Quỳnh Phụ.

Đồng chí Trương Thị Hồng Hạnh, Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch trao giải nhất, nhì, ba đồng đội nhi đồng.

Đồng chí Hoàng Minh Sơn, Phó Tổng biên tập Báo Thái Bình trao giải nhất, nhì, ba và khuyến khích nữ nhi đồng.

Đồng chí Lê Thanh Thương, Phó Tổng biên tập Báo Thái Bình trao giải nhất, nhì, ba và khuyến khích nữ thanh thiếu niên.

Đồng chí Nguyễn Mạnh Hùng, Phó Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch trao giải nhất, nhì, ba và khuyến khích nam nhi đồng.

Đồng chí Lê Thanh Thương, Phó Tổng biên tập Báo Thái Bình trao quà cho vận động viên nhỏ tuổi nhất.

Tham dự giải việt dã tranh cúp Báo Thái Bình lần thứ XXIV có gần 200 vận động viên là thanh niên, thiếu niên, nhi đồng đến từ các huyện, thành phố và lực lượng vũ trang trên địa bàn tỉnh. Đây là những vận động viên tiêu biểu, đã xuất sắc vượt qua vòng loại ở giải việt dã cấp cơ sở. Các vận động viên tham gia thi đấu ở các nội dung: chạy cự ly 5km đối với nam thanh niên; 3km đối với nữ thanh niên và

nam, nữ thiếu niên; 2km đối với nam, nữ nhi đồng.

Kết thúc giải, ban tổ chức trao giải nhất toàn đoàn và cúp vô địch cho đội Quỳnh Phụ, giải nhì toàn đoàn cho đội Thái Thụy, giải ba toàn đoàn cho đội Hưng Hà; đồng thời, trao 60 giải cá nhân và giải đồng đội nhi đồng, đồng đội thiếu niên, đồng đội thanh niên và giải phụ cho các vận động viên nhỏ tuổi nhất.

Các đồng chí lãnh đạo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Báo Thái Bình chụp ảnh lưu niệm với đội Quỳnh Phụ.

